

EKONOMICKÁ ANALÝZA JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

OBSAH

ÚVOD	2
1. VNĚJŠÍ FAKTORY	3
2. VNITŘNÍ FAKTORY	5
3. SWOT	12
4. NÁVRH STRATEGIE	13

ÚVOD

Jihomoravský kraj (dále JmK) patří dlouhodobě mezi nejúspěšnější kraje České republiky, současně však výrazným ekonomicko – hospodářským výzvám, na které musí zásadním způsobem reagovat. Hlavní zbraní v době ekonomické recese je především diverzifikace ekonomicko – hospodářských činností, příležitostí a kvalitně vypracovaná strategie zaměřena na hospodářský rozvoj. **V této části se municipality musí chovat stejně jako podniky.**

Pro analýzu JmK lze použít několik zdrojů resp. analýz. Jednou z takových analýz je např. Mastercard česká centra rozvoje, která hodnotí postavení jednotlivých krajů podle specifických kategorií složených z více než 40 indikátorů: **zhodnocení intervencí veřejného sektoru, ekonomická stabilita, investiční atraktivita, finanční toky, business centra, technologická vyspělost a kvalita života**, atd. Analýza Mastercard ...dává v tabulce celkového výsledného pořadí krajů (kdy se nebazíruje pouze na ekonomických výsledcích) JmK **8. místo** s indexem 56,29 (ze 100 bodů) a městu Brno dává **2. místo** za Prahou. Současně však studie ukázala jednu velmi zásadní skutečnost a to **přibližování ostatních krajů, které byly dříve horší než JmK**, především Moravskoslezský kraj a Plzeňský kraj na ekonomickou úroveň JmK. Tak se může stát, že pomyslné ekonomické nůžky mezi regiony se budou rozevírat a tyto kraje dopadnou v další obdobné studii lépe. Z tohoto důvodu musí těmto hrozbám včetně ekonomické recese JmK čelit. Nejlepší obranou je zejména **definování jasné strategie**, která nebude předmětem politických sporů a nebude podléhat neustálým změnám a zpochybňování.

Hlavním účelem této ekonomicko – hospodářské analýzy je popis vnějšího a vnitřního prostředí JmK, definování silných a slabých stránek, ohrožení a příležitostí a na základě těchto podkladů vytvoření návrhu strategie, tedy budoucího rozvoje kraje, případně doporučení pro vedení JmK.

1. VNĚJŠÍ FAKTORY

Ekonomika ČR

JmK je významně ovlivněn ekonomikou celé České republiky. To co se děje v celé národní ekonomice, tudíž zásadně ovlivňuje ekonomiku JmK.

Tabulka 1: Meziroční růst HDP ČR

	1.Q 2008	2.Q 2008	3.Q 2008	4.Q 2008	2009*	2010*
Tempo růstu HDP	5,4	4,5	4,7	1,0	1,7	2,3

Zdroj: ČSÚ

* Odhad Evropské komise

Ekonomika JmK bude zasažena rovněž zpomalením globální ekonomiky, důležité je, aby byl JmK resistantní a tedy, aby toto zpomalení, příp. pokles byl podprůměrný. Meziroční index průmyslové produkce v listopadu 2008 byl v JmK 82,6 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů činil index 87,0 %. V JmK kraji je rovněž **zásadně a významně zastoupeno stavebnictví**. Celková stavební produkce v ČR přitom v listopadu 2008 meziročně klesla ve stálých cenách o 5,6 %.

Ekonomiky okolních států :

Rovněž ekonomická úroveň partnerských ekonomik je pro podobnou analýzu zcela zásadní záležitostí.

Tabulka 2: HDP vybraných ekonomik EU

	2008	2009 *	2010 *
Německo	1,3	-2,3	0,7
Polsko	5,0	2,0	2,4
Velká Británie	0,7	- 2,8	0,2
Francie	0,7	- 1,8	0,4
Slovensko	7,1	2,7	3,1
Rakousko	1,7	- 1,2	0,6

Zdroj: Evropská komise, * odhad EK

Uvedená čísla mají význam, pokud uvažujeme s mírou spolupráce JmK s uvedenými ekonomikami. Jako měřítko lze použít např. ukazatel vývozu. JmK má větší podíl vývozu do **slovenské ekonomiky**, která je relativně málo zasažena ekonomickou krizí, a menší podíl do německé a francouzské ekonomiky, které jsou poměrně velmi zasažené. **JmK má zásadní a úzké vazby na Rakousko**, které z vyspělých zemí bude zasaženo relativně méně.

Tabulka 3: Vývoz z jednotlivých krajů podle vybraných zemí v roce 2007

ČR, kraje	Celkem	z toho EU 27	z toho					
			Německo	Francie	Itálie	Rakousko	Polsko	Slovensko
Česká republika	100,0	85,3	30,7	5,4	4,9	4,6	5,9	8,7
Podíl na vývozu kraje (%)								
z toho kraje: ¹⁾								
Hl. m. Praha	100,0	84,1	27,1	3,8	2,2	4,5	5,7	21,5
Středočeský	100,0	87,6	28,4	7,1	6,4	3,6	5,6	6,5
Jihočeský	100,0	89,3	36,8	7,6	4,9	19,0	3,7	4,3
Plzeňský	100,0	94,0	52,5	5,2	4,8	3,2	2,0	3,4
Karlovarský	100,0	91,0	63,6	1,7	3,1	2,8	4,5	4,4
Ústecký	100,0	88,5	37,8	4,0	4,9	3,4	7,6	6,8
Liberecký	100,0	81,5	42,5	4,5	3,2	3,5	4,9	4,9
Královéhradecký	100,0	75,4	33,4	4,4	4,6	2,8	5,2	4,5
Pardubický	100,0	82,4	17,6	9,9	6,7	2,5	2,6	3,2
Vysočina	100,0	86,8	36,9	7,0	4,9	6,9	4,2	5,9
Jihomoravský	100,0	81,5	24,2	4,0	5,2	7,4	5,7	9,7
Olomoucký	100,0	83,5	28,5	5,1	5,4	4,2	6,7	11,5
Zlínský	100,0	82,8	31,9	4,2	5,6	3,6	6,1	11,7
Moravskoslezský	100,0	86,4	23,1	4,8	4,1	4,8	11,6	12,6

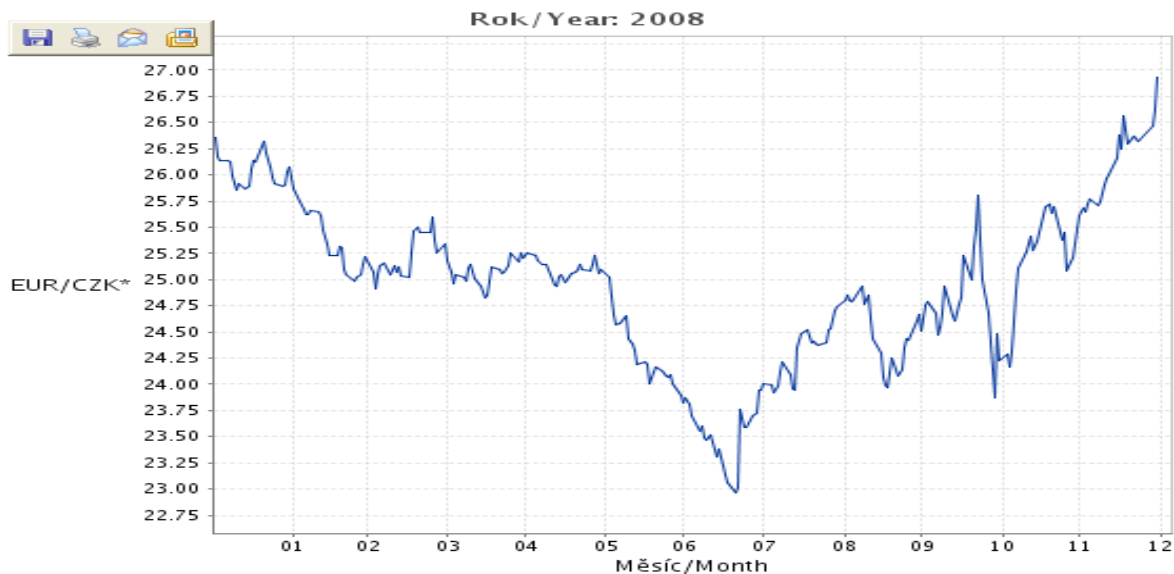
Zdroj: ČSÚ

Nové zakázky ze zahraničí v listopadu 2008 nejvíce meziročně poklesly v odvětvích výroba motorových vozidel (příspěvek -11,4 p.b., pokles o 35,6 %), výroba a opravy strojů a zařízení (příspěvek -6,0 p.b., pokles o 39,2 %) a výroba elektrických strojů a zařízení (příspěvek -3,9 p.b., pokles o 36,8 %).

Devizové kurzy

Dalším významným faktorem jsou **kurzy měn partnerských ekonomik**, především přechod Slovenska na euro, na což musí zásadním způsobem reagovat jihomoravské podniky. Na tomto místě se jeví jako zcela zásadní prvek **tlak JmK na centrální vládu k brzkému přijetí eura.**

Tabulka: Kurz EUR/CZK

Zdroj: ČNB

2. VNITŘNÍ FAKTORY

Základní ekonomické ukazatele JmK

JmK dosahuje nadprůměrného růstu HDP v České republice a tvoří desetinu produktu HDP České republiky, což lze považovat za skvělý výkon jihomoravské ekonomiky, ale HDP na jednoho obyvatele je podprůměrné. Je to dáno **horší ekonomickou aktivitou** obyvatel JmK, kterou popisuje následující část analýzy.

Tabulka 4: Vybrané ekonomické ukazatele JmK

	2005	2006	2007
Hrubý domácí produkt (mil. Kč)	299 839	324 876	362 044
Podíl kraje na HDP České republiky v % (ČR = 100)	10,0	10,1	10,3
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele			
průměr ČR = 100	91,0	91,7	93,2

Zdroj: ČSÚ

Tato čísla by měla vyvolat **tlak na všechny odpovědné představitele a zaměstnance JmK, aby každá investice z veřejných prostředků byla vynaložena účelně**. Zejména aby např. všude zmiňované inkubátory nepodporovaly projekty, které si nedokáží vydělat ani na vlastní provoz. Jako příklad může sloužit vláda státu Kalifornie, která v 50-tých letech masivně podporovala výstavbu výzkumných center v Silicon Halley s jedinou podmínkou, aby každé jednotlivé centrum bylo výdělečné. Dalším důležitým faktem musí být pravidlo, že důležitá investice musí být dobře lokalizována.

Počet obyvatel

Počet obyvatel se postupně zvyšuje v průběhu celého sledovaného období. Dlouhodobě se ale snižuje počet obyvatel ve věkovém rozmezí 0 až 14 let.

Tabulka 5: Počet obyvatel v JmK (stav k 31. 12.)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	3.Q 2008
Celkem	1 128 820	1 129 583	1 130 240	1 130 358	1 132 563	1 140 534	1 145 405

Zdroj: ČSÚ

Více než polovina tohoto přírůstku je vyvolaná stěhováním, tedy atraktivitou JmK. Naopak úbytek stěhování zaznamenal Olomoucký kraj. Stagnaci ukazuje i Zlínský kraj. Ve srovnání s ostatními kraji je ale **přírůstek stěhování v JmK podprůměrný**. Přírůstek stěhování na 1000 obyvatel je v 1. až 3. čtvrtletí 2008 v JmK 3,6, průměr ČR je 6,6.

Tabulka 6: Stěhování podle pohlaví a věku v JmK

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	1.-3.Q 2008
Přírůstek stěhování	-827	2 862	1 596	1 028	2 360	7 374	3 052

Zdroj: ČSÚ

Mezi jihomoravskými okresy zaznamenal v 1. až 3. čtvrtletí 2008 úbytek pouze okres Hodonín. Okres Brno-venkov v tomto období měl s počtem 1 411 dvojnásobný přírůstek oproti okresu Brno-město.

Ekonomická aktivita

Míra registrované nezaměstnanosti JmK k 31.12.2008 byla **devátá nejvyšší v ČR** (6,83 %), průměr ČR byl v této době 5,96 %. !!!!!!!!!!!!!

Navíc JmK měl k 31.12.2008 druhý nejvyšší počet nezaměstnaných absolventů škol a mladistvích, především jde o lidi se středoškolským vzděláním. Tato skutečnost je důsledkem toho, že JmK **chybí koncepce učňovského, resp. středního školství navázaná na podnikovou sféru**. Navíc podíl volných pracovních míst na počtu nezaměstnaných byl k 31.12.2008 v JmK 31 %, kdežto například v Plzeňském kraji 99 %, Středočeském kraji 67 % a v Praze 166 %. Zřejmě se tak ukazuje, že potenciál Brna a jeho okolí jako zdroje nových pracovních příležitostí se pomalu vyčerpává a ostatní okresy jsou v tomto velmi slabé.

Nejhorší míru nezaměstnanosti měly k 31.12.2008 okresy Hodonín a Znojmo.

Tabulka 7: Míra nezaměstnanosti a neumístění uchazeči o zaměstnání v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2008

Kraj, okresy	Míra nezaměstnanosti v %			Uchazeči o zaměstnání	Meziměsíční přírůstek (úbytek) uchazečů v %	Meziroční přírůstek (úbytek) uchazečů v %
	celkem	ženy	muži			
Jihomoravský kraj	6,83	8,46	5,61	43 063	10,1	-2,7
Blansko	6,53	8,68	4,95	3 535	10,6	9,6
Brno-město	5,75	7,05	4,75	12 641	5,0	-4,6
Brno-venkov	4,44	5,94	3,37	4 839	8,1	-1,7
Břeclav	6,92	8,03	6,09	4 429	16,2	-7,2
Hodonín	10,92	12,80	9,53	8 819	11,2	-1,0
Vyškov	5,19	6,52	4,24	2 452	12,7	4,3
Znojmo	10,80	13,96	8,49	6 348	15,4	-6,8

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Největší problém Hodonína je nejvíce uchazečů na jedno volné pracovní místo (15,0), průměr JmK je přitom 5,2. Největší problém Znojma je velký počet obcí (144, stav ve 3.Q 2008) a tedy horší mobilita pracovní síly. Vyšší počet obcí má jen okres Brno-venkov (187), ten je ale silně navázán na Brno-město.

Jednou z příčin ale také může být **menší podíl živnostníků** v okresech Hodonín a Znojmo. Počet ekonomických subjektů s počtem zaměstnanců 0 až 5 na 1 tis. obyvatel je v těchto okresech ve 3.Q 2008 69, v okrese Brno-venkov to je 78. Dalším důvodem je i větší zaměřenost na zemědělství, v okresech Břeclav, Hodonín a Znojmo působí zhruba 60 % ekonomických subjektů v zemědělství celého JMK. Naopak je tomu v sekcích Vzdělávání, Činnost v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti a Finanční zprostředkování.

Navzdory tomu je **bytová výstavba nejintenzivnější právě v okresech s vyšší mírou nezaměstnanosti**. V okrese Břeclav a Hodonín je index bytové výstavby 2008/2007 124,2, resp. 123,8. Břeclav se i podle této statistiky jeví jako silnější v jižní části JmK.

Tabulka 8: Bytová výstavba v JmK a jeho okresech

Bytová výstavba v Jihomoravském kraji a jeho okresech v 1. až 3. čtvrtletí 2008

	Zahájené byty				Dokončené byty				Rozestavěné byty	
	skutečnost	index 2008 /2007	z toho		skutečnost	index 2008 /2007	z toho		skutečnost	index 2008 /2007
			v rodinných domech	v bytových domech			v rodinných domech	v bytových domech		
Kraj celkem	3 247	89,1	1 726	729	3 301	101,5	1 314	1 384	19 704	95,9
v tom okresy:										
Blansko	484	155,1	230	177	280	118,1	141	92	2 076	102,5
Brno-město	542	45,8	135	141	1 488	108,6	126	1 050	4 560	77,7
Brno-venkov	1 000	95,6	619	221	697	92,0	484	94	4 899	100,1
Břeclav	431	124,2	190	120	193	96,0	134	38	3 197	112,5
Hodonín	281	123,8	208	33	182	149,2	149	8	2 182	104,3
Vyškov	225	100,4	146	19	171	62,0	114	41	927	104,5
Znojmo	284	92,5	198	18	290	101,0	166	61	1 863	95,9

Zdroj: ČSÚ

Rozložení průmyslu v JmK

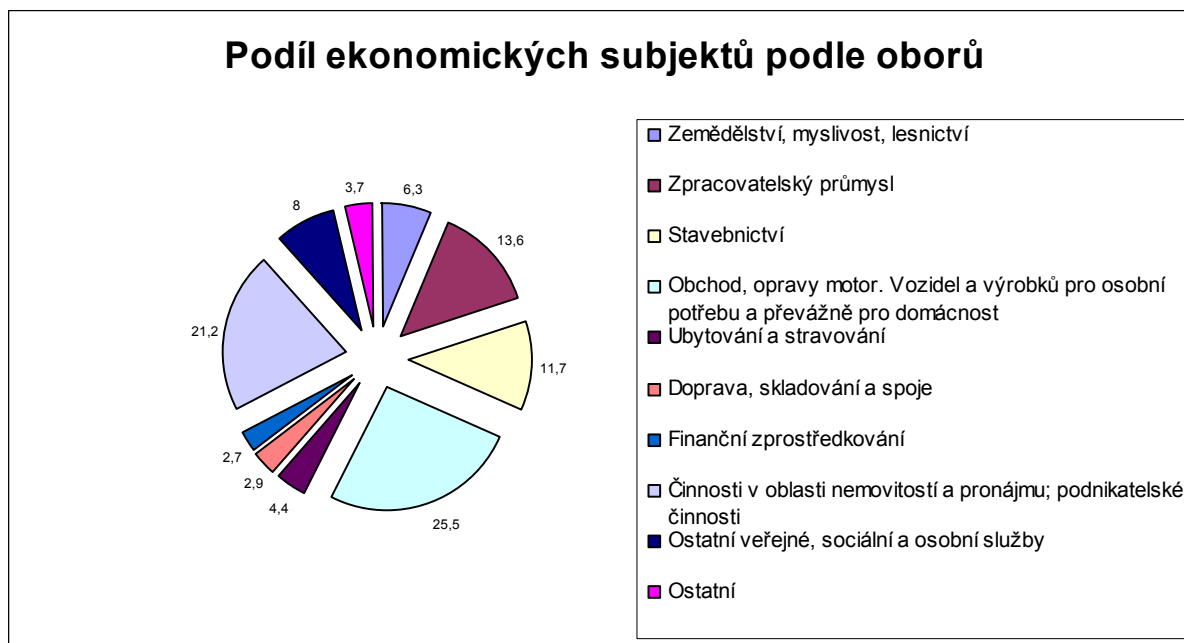
Největší podíl všech ekonomických subjektů tvoří Obchod, opravy motor. vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost, Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti a Zpracovatelský průmysl. Ze zpracovatelského průmyslu je nejvýznamnější Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků kromě výroby strojů a zařízení, právě tento obor zaznamenává nejmenší pokles nových zakázek ve zpracovatelském průmyslu.

Tabulka 9: Ekonomické subjekty podle převažující činnosti OKEČ v Jihomoravském kraji a jeho okresech k 30. 9. 2008

	Kraj celkem	Blansko	Brno-město	Brno-venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo
Kraj celkem	275 168	19 631	115 246	40 677	25 804	32 127	17 836	23 847
v tom:								
A Zemědělství, myslivost, lesnictví	17 353	1 513	1 303	2 942	4 401	3 319	1 407	2 468
D Zpracovatelský průmysl	37 546	3 465	559	6 645	3 408	5 241	2 911	3 317
20 zprac. dřeva, výroba dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výr. kromě nábytku	6 222	688	1 141	1 206	589	1 005	656	937
28 výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků kromě výroby strojů a zařízení	9 388	842	2 876	1 855	803	1 416	791	805
31 výroba elektric. strojů a zařízení jinde neuv.	4 755	430	1 854	852	383	613	334	289
F Stavebnictví	32 154	2 278	9 725	5 742	3 238	4 502	2 975	3 694
G Obchod, opravy motor. vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	70 192	4 902	30 301	10 309	6 342	8 703	4 040	5 595
H Ubytování a stravování	11 992	961	4 621	1 665	1 233	1 232	749	1 531
I Doprava, skladování a spoje	7 994	507	3 151	1 438	813	876	601	608
J Finanční zprostředkování	7 400	579	3 298	933	748	816	475	551
K Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti	58 365	2 846	36 871	6 432	2 728	3 876	2 404	3 208
M Vzdělání	4 280	300	2 197	561	319	381	239	283
O Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	21 885	1 655	9 098	3 060	2 037	2 535	1 575	1 925

Zdroj: ČSÚ

Obrázek: Podíl ekonomických subjektů podle oborů k 30.9.2008

JmK tak disponuje velmi citlivým segmentem Obchod, opravy motor. vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost. V JmK je rovněž **nejvíce průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci v České republice** v 1. až 3. čtvrtletí roku 2008. Měl by se více zaměřit na služby a high technology, velké podniky také musí být doplněné živnostenským podnikáním, tento trend je ale už nastartován, o čemž svědčí výdaje na vědu a výzkum, evropské dotace, klastrové iniciativy a inkubační aktivity (viz dále).

Výdaje na výzkum a vývoj

Výdaje na výzkum a vývoj jsou v JmK druhé nejvyšší v České republice.

Tabulka 10: Zaměstnanci a výdaje na výzkum a vývoj podle krajů

ČR, kraje	Zaměstnanci VaV (stav k 31. 12.; fyzické osoby)				Výdaje na VaV (mil. Kč)			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
Česká republika	60 148	65 379	69 162	73 081	35 083	42 198	49 900	54 284
Hl. m. Praha	24 158	26 658	28 398	30 355	13 300	15 835	19 186	22 914
Středočeský	5 250	5 044	5 587	5 755	7 238	8 561	8 525	10 560
Jihomoravský	10 227	11 391	10 963	11 442	3 964	4 654	5 057	5 726
Moravskoslezský	3 831	3 886	4 496	5 336	2 212	2 182	5 535	2 765

Zdroj: ČSÚ

Evropské dotace

JmK má mírně nadprůměrnou úspěšnost žádostí o evropské peníze. Co se ale týče absolutních počtů je Jihomoravský kraj na druhém místě za Moravskoslezským krajem. Na

Ing. Viliam Záthurecký, MBA., člen Zastupitelstva Jihomoravského kraje
Ekonomicko – správní fakulta MU v Brně

prvním místě v absolutním počtu žádostí mezi kraji je JmK v opatření Prosperita, Rozvoj a Marketing. Velmi aktivní je také v opatření Start.

Tabulka 11: Počet žádostí o evropské dotace v krajích ČR v roce 2008

kraj / program	Prosperita	Reality	Školící střediska	Klasy	Rozvoj	Marketing	Inovace	Úspory energie	Obnovitelné zdroje energie	Start	Kredit	Celkem
Jihočeský kraj	4 (1) - 3	6 (1) - 5	6 (4) - 2	12 (5) - 7	65 (47) - 18	18 (4) - 14	18 (15) - 3	4 (2) - 2	17 (2) - 7	66 (7) - 56	71 (17) - 54	287 (10) - 171
Jihomoravský kraj	20 (13) - 7	21 (13) - 8	15 (5) - 10	13 (5) - 8	104 (77) - 27	120 (24) - 96	55 (36) - 19	3 (0) - 3	13 (1) - 7	155 (9) - 127	152 (59) - 92	671 (24) - 404
Karlovarský kraj	0 (0) - 0	4 (2) - 2	1 (0) - 1	5 (1) - 4	18 (14) - 4	5 (0) - 5	10 (10) - 0	3 (0) - 3	5 (1) - 3	16 (1) - 15	39 (7) - 32	106 (3) - 69
Královéhradecký kraj	1 (0) - 1	16 (6) - 10	2 (0) - 2	5 (0) - 5	47 (34) - 13	47 (11) - 36	26 (17) - 9	6 (1) - 5	10 (1) - 6	68 (6) - 61	108 (39) - 69	336 (11) - 217
Liberecký kraj	0 (0) - 0	8 (5) - 3	3 (1) - 2	3 (0) - 3	31 (22) - 9	34 (8) - 26	10 (6) - 4	1 (0) - 1	7 (3) - 4	29 (4) - 24	34 (13) - 21	160 (6) - 97
Moravskoslezský kraj	9 (4) - 5	33 (14) - 19	20 (4) - 16	17 (5) - 12	67 (54) - 13	59 (9) - 50	29 (22) - 7	4 (3) - 1	9 (6) - 1	292 (39) - 244	168 (74) - 94	707 (23) - 462
Olomoucký kraj	4 (2) - 2	18 (10) - 8	9 (4) - 5	5 (3) - 2	60 (41) - 19	46 (10) - 36	24 (17) - 7	2 (1) - 1	16 (8) - 6	68 (5) - 58	72 (20) - 52	324 (12) - 196
Pardubický kraj	4 (2) - 2	16 (5) - 11	14 (2) - 12	8 (4) - 4	61 (42) - 19	76 (13) - 63	23 (14) - 9	7 (2) - 5	10 (3) - 6	30 (5) - 23	126 (58) - 68	375 (15) - 222
Plzeňský kraj	1 (0) - 1	56 (38) - 18	2 (1) - 1	1 (0) - 1	33 (24) - 9	20 (5) - 15	13 (10) - 3	2 (0) - 2	19 (6) - 4	39 (4) - 32	140 (28) - 112	326 (11) - 198
Středočeský kraj	11 (7) - 4	12 (5) - 7	11 (6) - 5	5 (3) - 2	93 (51) - 42	84 (25) - 59	61 (46) - 15	4 (1) - 3	22 (13) - 7	45 (3) - 41	107 (45) - 61	455 (20) - 246
Ústecký kraj	2 (1) - 1	8 (5) - 3	7 (2) - 5	4 (4) - 0	37 (31) - 6	25 (7) - 18	16 (10) - 6	2 (0) - 2	22 (4) - 6	78 (13) - 61	61 (23) - 38	262 (10) - 146
Vysočina	3 (3) - 0	9 (3) - 6	6 (0) - 6	3 (1) - 2	60 (44) - 16	41 (5) - 36	19 (14) - 5	5 (2) - 3	7 (0) - 3	65 (8) - 51	71 (21) - 50	289 (10) - 178
Zlínský kraj	11 (5) - 6	21 (11) - 10	10 (3) - 7	4 (0) - 4	71 (50) - 21	86 (20) - 66	27 (19) - 8	4 (0) - 4	8 (3) - 3	47 (2) - 40	84 (28) - 56	373 (14) - 225
Neurčeno	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0 (0) - 0	1 (1) - 0	1 (1) - 0
Celkem	70 (38) - 32	228 (118) - 110	106 (32) - 74	85 (31) - 54	747 (531) - 216	661 (141) - 520	331 (236) - 95	47 (12) - 35	165 (51) - 63	998 (106) - 833	1234 (433) - 799	4672 (17) - 2831

Pozn.: První číslo udává celkový počet podaných žádostí. V závorce je uveden počet zamítnutých a vyřazených žádostí (např. pro nesplnění formálních kritérií, odstoupení žadatele atd.). Poslední číslo udává počet přiznaných dotací a zvýhodněných úvěrů, ostatní projekty procházejí hodnocením. Údaje v tabulce jsou pravidelně aktualizovány.

Zdroj: Czechinvest

Klastrové iniciativy

V JmK jsou klastrové iniciativy zaměřené na high technology (biotechnologie, bioinformatika, mikroelektronika).

Tabulka 12: Klastrové iniciativy v ČR

Zdroj: Czechinvest

Inkubátory

Brno se stalo centrem inkubačních projektů v ČR. Existují zde 4 inkubátory:

- Technologický inkubátor VUT provozovaný Jihomoravským inovačním centrem (JIC)
- Technologický inkubátor II (TI II) provozovaný JIC
- Podnikatelský inkubátor Brno-Jih provozovaný Výzkumným ústavem stavebních hmot (VÚSH a.s.).
- Biotechnologický inkubátor INBIT provozovaný JIC.

Příkladem by mohl být opět Moravskoslezský kraj, jehož inkubátory jsou nejen v Ostravě, ale i ostatních menších centrech jako Třinec, Fulnek nebo Petrovice u Karviné.

3. SWOT

Silné stránky

- Významné instituce veřejnoprávního charakteru
- Kvalitní dopravní integrovaný systém
- Atraktivita kraje u obyvatel ze sousedských krajů
- Rozvoj inovačních aktivit v inkubátorech, klastrech a technologických centrech
- Velká nabídka možností terciálního vzdělávání
- Mezinárodní letiště v Brně-Tuřanech (vlastnické vztahy)
- Trend zavádění high technology
- Silné centrum v podobě Brna

Slabé stránky

- Problémy s dlouhodobou nezaměstnaností a nezaměstnaností mladších lidí a lidí se středoškolským vzděláním.
- Horší dopravní situace v některých okresech, především jižní části JmK
- Větší míra nezaměstnanosti v některých okresech, některých částí JmK
- Nepochybnost akademického a podnikatelského prostředí
- Silné centrum v podobě Brna ubírá sílu JmK jako celku
- Velká rozdrobenost některých částí JmK do velkého počtu menších obcí

Příležitosti

- Možná spolupráce s rakouskými a slovenskými podniky, jejichž ekonomiky by mohly být v příštích letech odolnější vůči krizi
- Provázání akademického a podnikatelského prostředí a promítnutí vzdělanostního potenciálu do podnikatelských úspěchů
- Využití potenciálu v dnes zaostalejších okresech JmK
- Rozvoj moderních disciplín méně citlivých na ekonomické výkyvy, resp. pokračování v už započatém trendu
- Nerozšiřování kapacity výroby automobilového průmyslu, tzn. JmK by neměl významně podporovat nové automobilové výrobce usilující o vstup do ČR

Ohrožení

- Vyčerpání potenciálu brněnské aglomerace
- Větší konkurence Moravskoslezského kraje a Slovenska v boji o zahraniční investice
- Odchod vzdělaných a kvalifikovaných lidí z důvodu nedostatku adekvátní pracovní příležitosti
- Zhoršující se spolupráce se slovenskými podniky v důsledku rozdílnosti dvou měn v dlouhodobém horizontu
- Vytváření regionálních “ghett“ na mapě JmK
- Spoléhání se okolních okresů na okres Brno-město a tím vyvolaný umělý rozvoj těchto okresů bez vlastního růstového potenciálu

4. NÁVRH STRATEGIE PRO JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Z výše uvedeného textu je možné definovat následujících 8 bodů:

1. Vytvoření dalšího silného centra z města **Břeclav**, které by se do budoucna mohlo stát rovnocenným hráčem vedle Brna v ekonomice JmK. Zásadní rozvoj ekonomické spolupráce s Rakouskem a Slovenskem přes podporu podnikání resp. vlastní projekty.
2. Podpora větší samostatnosti okresů investicemi do rozvoje živnostenského podnikání, technologických parků, inkubátorů apod.¹ s přesně stanovenými ekonomickými pravidly.
3. V rámci jednotlivých okresů vytváření větší vazby na regionální centra, kde by měla vznikat centra high technology a měly by se zde koncentrovat velcí regionální zaměstnavatelé, podporovat mimo jiné obory Vzdělávání, Finanční zprostředkování, Cestovní ruch a moderní průmyslové obory
4. Zlepšení dopravních systémů kolem regionálních center JmK jako reakce na změny na trhu práce a změny podnikatelského prostředí, obecně pak jde o **pružnost politické scény na tržní situaci**
5. Kultivace a rozvoj zemědělství²
6. Představitelé kraje se musí připravit na větší konkurenci mezi kraji v boji o zahraniční investice přípravou průmyslových zón a infrastruktury, především jde o vyřešení dopravního propojení jižní a severní části JmK a napojení na Rakousko
7. Modernizace územních plánů
8. Tlak vedení JmK na centrální vládu k přijetí eura (analýza)
9. Okamžité vytvoření koncepce učňovského, resp. středního odborného školství navázaná na podnikovou sféru (ekonomická provázanost)

Ing. Viliam Záhurecký, MBA.
Ing. Karel Pospíšilík

Únor 2009

¹ Větší samostatnost okresů se nedosáhne jinak než zmírněním dominantního postavení města Brna, které dnes spíše oslabuje vzdálenější okresy svojí velikostí

² JmK by neměl opouštět pozici silné zemědělské výroby, byť je ve vyspělých ekonomikách podíl zemědělství minimální z hlediska efektivity